

Univerzitetski centar za primenjenu statistiku
Univerzitet u Novom Sadu

Trg Dositeja Obradović 5, 21000 Novi Sad

telefon: (021) 485-2020; FAX: (021) 450-418;
www.stat.uns.ac.rs e-mail: stat@uns.ac.rs

IZVEŠTAJ O OCENI MASTER RADA

I PODACI O KOMISIJI

1. Datum i organ koji je imenovao Komisiju
Stručno veće Centra, na sednici
2. Sastav Komisije sa naznakom imena i prezimena svakog člana, zvanja, naziva uže naučne oblasti za koju je izabran u zvanje, datuma izbora u zvanje i naziv fakulteta, ustanove u kojoj je član komisije zaposlen:
 1. prof. dr Ljiljana Mihić, vanredni profesor (datum izbora u zvanje 01.11.2012), psihologija, Filozofski fakultet, Novi Sad, predsednik
 2. prof. dr Snežana Smederevac, redovni profesor (datum izbora u zvanje 25.03.2011), psihologija, Filozofski fakultet, Novi Sad, član
 3. dr Petar Čolović, docent (datum izbora u zvanje 09.01.2013), psihologija, Filozofski fakultet, Novi Sad, mentor

II PODACI O KANDIDATU

1. Ime, ime jednog roditelja, prezime: Mirjana (Đuro) Oblaković
2. Datum rođenja, opština, republika: 16.10.1986., Sisak, Hrvatska
3. Godina upisa na diplomatske akademske studije, smer/usmerenje: 2011, Primenjena statistika

III NASLOV MASTER RADA

Dijagnostika i tretman multikolinearnosti u istraživanjima u psihologiji ličnosti

IV PREGLED MASTER RADA

Master rad kandidatkinje Mirjane Oblaković sadrži 95 strana, organizovanih u 6 poglavlja: Uvod, Metod, Rezultati, Diskusija, Zaključak i Literatura. Rad sadrži 30 tabela, 13 grafika i 60 referenci.

U uvodnom delu rada, kandidat prezentuje i argumentuje ključna istraživačka pitanja, argumentujući značaj fenomena multikolinearnosti za istraživanja u psihologiji individualnih razlika. Kandidat iznosi definiciju i matematičke osnove fenomena multikolinearnosti, uz razmatranje važnosti ovog fenomena za istraživanja u psihologiji ličnosti. Odeljak Metod sadrži opis instrumenata i uzoraka ispitanika koji su obuhvaćeni istraživanjem, opis postupka istraživanja, kao i specifikaciju regresionih modela / modela strukturalnih jednačina koji su korišćeni u analizama. U poglavlju Rezultati, prikazani su rezultati regresionih analiza i analiza strukturalnih jednačina, uz primenu različitih postupaka za identifikaciju i tretman multikolinearnosti. U poglavlju Diskusija, kandidat daje osvrt na primenjene postupke i njihovu efikasnost, i daje predloge rešenja problema multikolinearnosti u istraživanjima u psihologiji ličnosti.

V VREDNOVANJE POJEDINIH DELOVA MASTER RADA

U uvodnom delu rada, kandidat temeljno objašnjava pojam multikolinearnosti, razmatrajući njegove matematičke osnove, manifestacije i metode za dijagnostiku, uz poseban osvrt na tretman problema multikolinearnosti u psihologiji ličnosti, odnosno psihologiji individualnih razlika. Takođe, kandidat posebno razmatra fenomen multikolinearnosti u svetlu statističkih procedura koje se u ovoj oblasti najčešće primenjuju. Uvodni deo rada predstavlja informativan i obuhvatan pregled najvažnijih svojstava fenomena multikolinearnosti. Odeljak se završava formulacijom problema istraživanja, u okviru koje kandidat argumentuje važnost temeljnijeg uvida u problem multikolinearnosti u istraživanjima u psihologiji ličnosti, i daje okvirne argumente za korišćenje realnih podataka u istraživanju.

Budući da u svrhu provere multikolinearnosti i demonstracije metoda za njenu dijagnostiku i tretman koriste realni podaci, u poglavlju Metod kandidat opisuje instrumente koji su korišćeni u istraživanju (Upitnik osetljivosti na potkrepljenje, Bas-Perijev upitnik agresivnosti i Zakerman - Kalmanov upitnik za procenu ličnosti), kao i uzorke ispitanika (dva uzorka od 842 i 678 ispitanika). Kandidat opisuje tri regresiona modela, kao i njima paralelne modele u analizi strukturalnih jednačina, ističući razlike među modelima u pogledu bitnih svojstava koja mogu imati veze sa multikolinearnošću. Sadržaj odeljka Metod je informativan i pregledan, i daje zadovoljavajući uvid u sve aspekte sprovedenog istraživanja.

U poglavlju Rezultati, kandidat prezentuje rezultate analiza tri regresiona modela, kao i modela putanje i konfirmativnih faktorskih modela. Kandidat demonstrira primenu različitih metoda za dijagnostiku multikolinearnosti (VIF, tolerancija, koeficijent determinacije, Haitovski test, uslovni brojevi, karakteristični koren), kao i metoda za tretman ovog problema (centriranje, ridž regresija, uprosečavanje i regresija glavnih komponenti). U okviru modela strukturalnih jednačina, koji predstavljaju ekstenziju regresionih modela, kandidat prikazuje probleme fita i predlaže modifikaciju modela u kojima je implicitno prisutna multikolinearnost. Rezultati su adekvatno prikazani i prokomentarisani.

U okviru Diskusije, kandidat kritički razmatra mogućnosti identifikovanja i tretmana multikolinearnosti na podacima prikupljenim u okviru istraživanja u psihologiji ličnosti, naglašavajući efekat multikolinearnosti na rezultate i specifičnosti regresionih i modela strukturalnih jednačina. U Diskusiji su i tehničke i konceptualne implikacije rezultata interpretirane na korektan način, a sadržaj Diskusije predstavlja zadovoljavajući odgovor na ključna istraživačka pitanja.

VI ZAKLJUČCI ODNOSNO REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Rezultati istraživanja idu u prilog tezi da specifičnost podataka ("implicitno" prisustvo multikolinearnosti) značajno doprinosi manifestacijama ovog problema. Rezultati regresionih analiza ukazuju da je ridž regresija, nasuprot centriranju, doprinela ublažavanju efekta multikolinearnosti. Evidentno je i da se, kod primene postupaka uprosečavanja i regresije glavnih komponenti, moraju uzeti u obzir neki konceptualni činioci (teorijski opravdane relacije između prediktora, odnosno između pojedinih prediktora i kriterijuma). Kada je reč o modelima strukturalnih jednačina, rezultati ukazuju da respecifikacija modela koja je u skladu sa teorijskim pretpostavkama može značajno doprineti rešenju problema multikolinearnosti. Rezultati takođe sugerišu da veličina uzorka značajno doprinosi smanjenju štetnih efekata multikolinearnosti.

VII KONAČNA OCENA MASTER RADA

Master rad je u potpunosti urađen u skladu sa odobrenom temom. Rad predstavlja značajan doprinos metodologiji istraživanja u psihologiji ličnosti i psihologiji individualnih razlika generalno, budući da su sistematska istraživanja ovog važnog fenomena malobrojna. Nema zamerki vezanih za tehnički aspekt rada.

VIII PREDLOG

Komisija predlaže Stručnom veću Centra da prihvati pozitivnu ocenu master rada kandidata Mirjane Oblaković i da odobri javnu odbranu.

Novi Sad, 18.12.2013.

član 1

član 2

član 3